

Hillerød den 31. oktober 2022

Årsberetning 2022

Vi har været igennem et meget indholdsrigt år, der har været præget af et usædvanligt højt aktivitetsniveau med mange ture, foredrag og øvrige arrangementer. Vi har en meget iderig og velfungerende arrangementsgruppe i bestyrelsen, og den store interesse for vores ture og arrangementer har uden tvivl bidraget til at styrke kendskabet til DN-Hillerød. Det er vi glade for. Eftervirkninger fra coronaepidemien har ikke påvirket interessen for at mødes i naturen. Det har derimod påvirket vores møder. I foråret blev flere møder afholdt digitalt, og selv om det har fungeret udmærket, er de personlige møder langt at foretrække. Vores hovedforening har i det forløbne år fokuseret på at organisere DNs arbejde på en mere hensigtsmæssig måde. Den klare hensigt har været at øge DNs indflydelse både centralt og i kommunerne. Vores hovedforening har presset på for en mere aktiv indsats over for vedvarende energi, og her har foreningen slået til lyd for en hensigtsmæssig udbygning af solcelleanlæg og vindmøller. DN har været fortalere for mere urørt skov i Danmark, ligesom DN har anbefalet etablering af naturnationalparker. Vi har haft fokus på udvikling af skånsomt fiskeri, hvilket har ført til forbud mod fiskeri med bundtrawl i bæltthavene.

1. Det lokale arbejde

a. Frederiksværksgade 197

Der er atter kommet fokus på forholdene omkring virksomheden AG Transport i Tjæreby. Der er tidligere fremført påstande om, at der er tilkøbt ikke-godkendt overskudsjord på ejendommen, noget som Kommunen hidtil har afvist. Troværdige argumenter og et stadigt pres, bl.a. fra DN Hillerød, har tilsyneladende ændret Kommunens afvisning, og vi håber alle på, at sagen inden længe bliver afklaret. Samtidig har vi kritiseret Kommunes manglende forståelse for en potentiel forurening fra en ubefæstet parkeringsplads på ejendommen.

b. Forurening af Arresø

Arresø er i dårlig forfatning på grund af massiv forurening af næringsstoffer. Den største synder her er faktisk Hillerød by, der leder sit rensede spildevand til søen via Pøleå. Problemet er imidlertid ikke det rensede spildevand, men det urensede, der udledes via en stribe af overløb til Pøleåen, når det regner meget. Kloakkerne er ikke store nok til at aflede både spildevand og regnvand i det énstrengede kloaksystem, som findes i store dele af byen. Vi husker alle sagen om tvungen separatkloakering, som i sin tid blev aflyst, da der kom store protester. Sidenhen har de fleste politikere afholdt sig fra at foreslå det igen. Det bliver de formentlig tvunget til, for ingen vil i længden acceptere en så massiv forurening af Arresø. Vi har holdt talrige møder med politikerne og skrevet til dem, for at få dem til at beslutte sig. Indtil videre uden held.

c. Skansebakkefredningens udstrækning

I Hillerød Øst findes en af kommunens fineste naturperler, i kommuneplanen omtalt som "Den grønne kile i Østbyen, Kongens Vænge". En del af dette område blev fredet tilbage i 1938 som Skansebakkefredningen. I 1966 blev fredningen udvidet med ca. 82 ha, men fredningsbestemmelserne blev aldrig tinglyst

på de pågældende matrikler. Dette forhold har vi indledt en dialog med kommunen om; både forvaltningen og vi har higt og søgt i Rigsarkivet, gamle breve og meget andet, uden at det er lykkedes at skaffe fuld belysning af sagen, også selv om vi har fået god juridisk assistance. Som det er nu, er ca. halvdelen af det område, fredningen blev udvidet med i 1966, blevet bebygget. Vores ærinde er at få fremtidssikret, hvad der rester af ubebyggede områder i Østbyen, da tiden jo har vist, at intet mindre end tinglyste fredningsbestemmelser kan beskytte området mod yderligere bebyggelse.

d. Mudrace 2021 og 2022

Firmaidræt i Hillerød afholder hvert år mudderløb for mænd og kvinder. Flere tusinde glade motionister fornøjer sig i september med at vælte sig i mudderfyldte søer og moser. Det foregår i Selskov og i den sydlige del af Gribskov, og løbsruten skal godkendes af Naturstyrelsen. Vi blev noget overrasket efter løbet i 2021, hvor vi kunne konstatere, at en beskyttet mose i skoven var gennempløjet af tusindvis af motionister og på det nærmeste ødelagt. Vi har efterflg. bedt Naturstyrelsen om at være mere restriktiv, når løbsruter godkendes. Efter løbet i år tyder det heldigvis på, at der kun er mindre skader på naturen.

e. Strø Bjerge, evt. fredning

Vi blev af en lokal beboer gjort opmærksom på, at der i sommer af Region Hovedstaden blev foretaget boringer i undergrunden på selve bakkeskrænten ved det sted, der kaldes Skåret. Det gjorde os nervøse, og vi er allerede gået i gang med at formulere et oplæg til en fredning af Bjergene. Det kan blive aktuelt, hvis Regionen finder på at udlægge området til nyt råstofområde. Strø Bjerge stækker sig helt ind i Halsnæs kommune, og mærkeligt nok er Bjergene fredede i nabokommunen.

f. Fjernet læhegn i Brødeskov

Vi blev af en lokal beboer gjort opmærksom på, at en lodsejer havde fjernet i gammelt markdige ved Brødeskov. Vi kontaktede forvaltningen, som fik stoppet det ulovlige arbejde. Slots- og Ejendomsstyrelsen har pålagt lodsejeren at genetablere en del af det fjernede markdige. Lodsejeren er påbegyndt dette arbejde.

g. Vundet klagesag, Uggeløsevej 9

Sidste år klagede vi over en afgørelse fra Kommunen, som havde tilladt opstilling af støjende frysecontainere i landzone. Vi mente, at Kommunens sagsbehandling var utilstrækkelig. Klagenævnet gav os ret, og det ser ud til, at projektet ikke bliver til noget. Den slags støjende virksomhed hører hjemme i særlige erhvervsområder og ikke i det åbne land. Læs om sagen i [årsberetning 2021](#).

2. Mere og bedre natur og miljø

a. Gadevang Mose, naturgenopretning

Den fredede Gadevang Mose har længe trængt til naturpleje. Opvækst af træer og buske er ved at overtage de lysåbne lyngarealer, og de spinkle træbroer er i dårlig stand. Med Naturstyrelsens og Kommunens involvering og med økonomisk støtte fra Nationalpark Kongernes Nordsjælland ser det nu ud til at skulle lykkes os at få indhegnet et areal omfattende både mosen og noget af den tilstødende skov mod syd. Vi kan derfor se frem til, at heste og kreaturer vil kunne holde trævæksten nede og hjælpe til at genoprette den smukke og enestående natur i mosen.

b. 'Mere plads til naturen'

har været én af DNS mærkesager i 2022. Det er der god grund til, for der levnes ikke naturen ret meget plads. Heller ikke i vores kommune, hvor veje, byer og landbrug fylder rigtig meget. Vi er gået i dialog med Kommunen om at omdanne lavbundsarealer langs vandløb og søer til natur. Disse områder kan være svære at dyrke, og staten har frigivet midler til at kompensere landmænd for at opgive dyrkning her. Dræning ophører, og de såkaldte lavbundslande vil efterhånden blive våde. Det vil gavne på flere måder: vi får mere natur, der udledes færre klimagasser og der tilbageholdes næringsstoffer, som ellers vil havne i f.eks. Arresø. Vi mener, at der findes oplagte arealer i vores kommune, hvilket forvaltningen ikke er helt enig i.

c. Esrum Sø fredning, status

Danmarks Naturfredningsforening har i flere år arbejdet med et forslag om at samle alle ældre fredninger omkring søen i én stor fredning. Samtidig indeholder fredningsforslaget en stiføring rundt om søen i varierende afstand fra søbredden. Navnlig forslaget om søstien har mødt modstand fra flere sider, men vi har hele tiden ment, at denne sti kan anlægges uden gener for naboer og fugleliv. Sagen er 15. december 2021 blevet afgjort af Fredningsnævnet. Sammenlægning af gamle fredninger blev godkendt, men til vores store ærgrelse blev forslaget om en søsti underkendt. Vi har klaget over afgørelsen til Miljøklagenævnet, og svaret herfra forventes inden for et års tid.

3. Fremme hensigtsmæssig planlægning

a. Solceller

Som bekendt ligger der et forslag om at etablere en statslig energipark med solceller lige vest for Hille-rød motorvejen, syd for Roskildevej. Forslaget er på det seneste suppleret med en tilsvarende solcellepark ved Borup, og områderne skal i alt dække ca. 200 ha. De store områder er nødvendige for at realisere et PowerToX-anlæg til fremstilling af brint. Dette anlæg foreslås placeret på Solrødgård. DN vil blive bedt om at kommentere projektet, og her bliver vi stillet over for at skulle vælge mellem to hensyn: hensynet til landskabet og hensynet til ren energi. To DN-kerneområder, hvor vores holdning skal afspejle en hensyn-tagen til begge. Landskabet påvirkes negativ, og vores opgave bliver at søge projektet tilpasset, så påvirk-ningen af landskabet bliver så lille som muligt. Vi mangler endnu at se det færdige forslag.

b. Spildevand, nye bebyggelser og mere erhverv

Hillerød vokser, fordi mange vil bo her. Det er positivt, men det stiller bl.a. krav til det nye rensningsan-læg. Det samme gør udvidelsen af virksomheden Fujifilm, der har et stort vandforbrug og derfor udleder meget spildevand. Miljøstyrelsen og Kommunen har godkendt en ny udvidelse af Fujifilm. Vi mener, at disse godkendelser er meddelt uden at have sikret sig, om renseanlægget har mulighed for at håndtere de store spildevandsmængder. Vi har derfor påklaget Kommunens lokalplan 471, tilhørende miljørapport, miljøgodkendelse og miljøkonsekvensrapport. De forventede problemer for renseanlægget skal ses i sammenhæng med kloaksystemets dimensionering. Når der i perioder tilledes store regnmængder til ren-seanlægget, kan det forudses, at anlægget vil have meget svært ved at følge med. Se ovenfor under 1b.

c. Indsatsplan, grundvandsområde Hillerød Nord

Vi har sæde i det kommunale grundvandsråd og har på den baggrund kommenteret indsatsplanen. Vi roser den overordnet, men kritiserer den for ikke at pålægge lodsejere konkrete virkemidler til forebyggel-se af grundvandsforurening med pesticider. Indsatsen vil alene omfatte frivillige aftaler baseret på, hvad der har 'mest mulig' effekt. Det mener vi ikke er godt nok. Det skal ses i sammenhæng med, at grund-vandsressourcen i kommunen, med det øgede vandforbrug til erhverv, der planlægges, er ved at være op-brugt. Vi kan derfor få problemer med at skaffe rent drikkevand, hvis den tilgængelige ressource forurenes mere end tilladt.

d. Favrholt

Dette område er i øjeblikket under stor forvandling, og vi forventer et spændende resultat. Det planlagte boligområde *Favrhøj*, nærmest den ny station, bygges ret højt, muligvis med et højhus, som vi ikke er be-gejstret for. For at undgå støjgener fra Overdrevsvejen er det planen at opsætte en støjvæg af glas op i 7 etagers højde. Det har vi kritiseret over for planlæggerne, idet vi mener at en væg i den højde vil skæmme unødvendigt meget og desuden medføre stor fugledødelighed. Vi har foreslået at bygge lavere og rykke husene et stykke væk fra vejen, så der kan laves en jordvold, evt. med en lav støjvæg oven på. Syd for overdrevsvejen blev en fremskreden planlægning ændret, fordi der nu skal bygges et superliga-stadion. Området betegnes derfor *Stadionkvarteret*. I vores øjne er det et eksempel på planløs planlæg-ning, idet et stadion af den planlagte dimension aldrig ville blive foreslået i en normal planproces. Byggeri-et vil formentlig give landskabelige problemer. I *Generationernes Kvarter* bygges institutioner, og her bliver der planlagt en støjvold op mod Roskildevej.

e. Pendlersti, Ll. Hestehave Skov

Som måske bekendt har der været planlagt en pendlersti gennem Ll. Hestehave Skov, idet den eksisteren-de sti langs S-banen ikke blev anset som hensigtsmæssig pga. golfbanen. Der viste sig imidlertid så stor modstand, bl.a. fra os, mod denne stiføring, at den formentlig nu er taget af bordet. Vi har også svært ved at forstå det fornuftige i at nedlægge en pendlersti ved Favrholt Stations østlige stationsplads, hvor der skal etableres cykelparkering.

På anemonetur i Nejde Vesterskov

4. Naturoplevelser

Vi har i årets løb været usædvanligt flittige til at arrangere ture i lokalområdet:

- 23. april, Nejede Vesterskov
- 21. august, Ll. Lyngby Mose
- 3. september, Gadevang Mose
- 9. september. *Lyt til flagermusene*, Indelukket, Slotsparken
- 25. september. Svampetur i Gribskov
- 9. oktober. Strødam reservatet

Alle turene har været med mange deltagere. Der er stor interesse for disse ture, og vi er glade for at kunne vise de lokale naturperler. Både medlemmer og ikke-medlemmer af DN deltager, og alle er selvfølgelig velkomne. Når det er sagt, skal vi ikke glemme, at den store udfordring ligger i at kunne give de 'naturfremmede' medborgere en naturoplevelse. Det er en udfordring, vi skal tage på os. Naturinteressen anlægges ofte i barndommen, så børnearrangementer har været og vil være en del af vores tilbud.

5. Arrangementer

- 23. marts, foredrag om plantebaseret kost, '*Klimakrise og plantebaseret mad*' på biblioteket. Søren Mark fra DN-Hillerød holdt et inspirerende foredrag med mange tilhørere.
- 2-3. april, affaldsdag. Denne weekend afviklede DN sin store landsindsamling af affald. I Hillerød Kommune var der oprettet 25 indsamlinger, heraf dog de 7 som lukkede indsamlinger for ganske få personer. Der blev i alt indsamlet 40 kg metal, 40 kg glas, 860 kg restaffald – i alt 940 kg affald - fra alle weekendindsamlingerne i kommunen. Som altid kunne vi glæde os over et godt samarbejde med Hillerød Forsyning og med Hillerød Kommune om annoncering, afhentning af affaldet og lån af udstyr til brug ved indsamlingerne.
- 2. maj, Michael Stoltze holdt foredrag om '*Biodiversitet- sådan skaber du en rigere natur*', 120 deltagere
- 29. maj, besøg på godset Svanholm, hvor vi blev klogere på begrebet 'permakultur', en driftsform, hvor jorden det meste af året er dækket af afgrøder. Den ene afgrøde afløser den næste og selvforsyning er det bærende element i permakultur.
- 19. juni, Fantasiens Ø, familiearrangement. Her dukkede mange børn og voksne op for at høre naturvejleder Bjørli fortælle om de mange smådyr, der kunne fiskes op fra søen
- 21.-23. juni, bioblitz, Skansebakken. Invitation fra nationalparksekretariatet. Her deltog vi i et naturarrangement for 4. klasse-elever fra en række skoler i kommunen. Der skulle sættes navne på både planter og dyr, som eleverne fandt i området. Dejligt at være med til.
- 11. september, Esrum Møllegård, Benny Mosgaard leger med krible-krable dyr sammen med børn og voksne.

6. Kommunikation

Vi er flittige brugere af facebook som en god måde at komme i kontakt til alle, der ønsker at kende til vores ture og arrangementer og gerne vil vide, hvad vi beskæftiger os med.

Vi sender nyhedsbreve ud 5-6 gange om året. Ønsker man at modtage vores nyhedsbrev, kan man tilmelde sig på vores [hjemmeside](#).

7. Samarbejde udadtil

Vi udvikler hele tiden vores samarbejde med relevante grupper.

- Vi har i årets løb haft en god dialog med Hillerød Forsyning. Her har det navnlig været møder om spilde-

vandshåndteringen, hvor vi holder såkaldte 'dialogmøder', der har til formål at dele hinandens viden på de områder, hvor det er muligt. Hertil kommer et meget konkret samarbejde, hvor hensigten er at skabe gode naturforhold omkring de mange regnvandsbassiner, som Forsyningen har ansvaret for.

- Vores kontakt til naturforvaltningen er vi meget tilfreds med. Vi møder her en stor imødekommenhed, når vi vil drøfte konkrete sager.
- Der er netop nedsat en klimaråd med deltagelse af DN. Det skal arbejde for, at den klimaplan, som er under udarbejdelse, kommer til at fungere.
- Tirsdagsskovens Venner, en gruppe af engagerede borgere i Torsvangs kvarteret, tæt på Tirsdagsskoven, gør et stort stykke arbejde for at få anlagt stier i periferien af Hillerød. Her er vi med i planlægningen. Keldvangskilen mellem Peder Oxes Allé og Egespurs Allé skal gøres mere tilgængelig for friluftsfolket, og der er også planer om at genoplive den gamle kirkesti til Tjæreby. Endelig er der kig på den i dag tilgroede Slotsmøllesti fra Herredsvej til Slingerupgade. De nye stier vil bl.a. kunne glæde de mange nye borgere i Frederiksbros.

8. Vores medlemmer

Den seneste opgørelse fra dette efterår viser et medlemstal i Hillerød kommune på 1440 medlemmer. Det er lidt færre medlemmer end året før, hvor der var 1487 medlemmer. En lille tilbagegang, som vi håber at vende i det kommende år. Det gælder bl.a. om at fastholde medlemmer, og her vil en forbedret medlemsskontakt være nyttig.

9. Arbejdet i bestyrelsen

Vi er 9 personer i bestyrelsen, hertil kommer 4 suppleanter, som også deltager i møder på lige fod med de valgte bestyrelsesmedlemmer. Vi holder månedlige møder med en meget afvekslende dagsorden. Opgaverne er mange og forskellige, så det er muligt at fordele arbejdet, så det passer den enkelte. Sagsarbejdet og dialogen med Kommunen fylder en god del af bestyrelsesarbejdet.

Ved siden af bestyrelsen har vi tilknyttet en række personer, som hjælper os på områder, hvor de har særlig interesse eller viden. Vi kan sagtens bruge flere af den slags ressourcepersoner, det er blot at kontakte os på hillerod@dn.dk. Jeg vil benytte lejligheden til at rose og takke bestyrelsen for solidt arbejde og imødekommenhed for opgaverne.

10. Udfordringer og nye opgaver

Krigen i Ukraine udfordrer også vores arbejde. Gas og el er blevet dyrere, og det smitter af på andre brændsler. Det er hensigten at gøre vores energiforsyning mindre afhængig af naturgas. Fossile brændstoffer er allerede under udfasning pga. klimahensyn, men situationen tvinger os til at sætte tempoet op. Det har ført til, at vi skal udbygge vindmøller og solenergianlæg hurtigere end vi ellers har forestillet os. Det bliver en udfordring for DN, idet vi kan forvente større pres på at anlægge disse såkaldte VE-anlæg. Natur og landskab kommer derved under større pres end tidligere. Vi tvinges formentlig til at acceptere en påvirkning, som vi tidligere ville afvise. Udviklingen går meget hurtigt, og vi ved endnu ikke, hvilket niveau, vi lander på. Natur, landskab og klima er omdrejningspunkterne, og her skal vi finde et kompromis, der tilgodeser dem alle. Det bliver ikke let. I den forbindelse skal vi ikke glemme, at udtagne landbrugsjorder kan gavne grundvandet, og måske kan solcelleparker med en fornuftig indretning vise sig at gavne naturen mere end intensivt dyrkede marker.

På vegne af DN-Hillerød

Jørgen Nielsen

